

รพี สุจริตกุล

เลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ (“บจ.”) เป็น stakeholder ที่สำคัญมากในตลาดทุน แผนยุทธศาสตร์ประการหนึ่งของ ก.ล.ต. จึงเน้นในเรื่องของการยกระดับคุณภาพของ บจ. และส่งเสริมให้ บจ. เติบโตได้อย่างยั่งยืน อันจะนำมาซึ่งการยกระดับความเชื่อมั่นของตลาดทุน

ต้องขอชื่นชมว่าในช่วงที่ผ่านมา บจ. มีพัฒนาการที่สำคัญในหลายเรื่อง โดยเฉพาะในระดับเวทีสากล ที่ในงาน ASEAN Corporate Governance Conference and Awards ที่ฟิลิปปินส์ เมื่อปลายปีที่แล้ว บจ. ไทยโดดเด่นชนิดที่หลายประเทศจับตามอง โดยติดอันดับ Top 50 ของบจ. ในอาเซียนที่มีบริษัทภิบาลดีเด่นถึง 23 แห่ง และมี 2 อันดับแรกติด Top 5 ซึ่งก็เป็นผลมาจากความมุ่งมั่นพัฒนาตนเองของ บจ. เป็นหลักบวกกับการส่งเสริมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำหรับแผนยุทธศาสตร์ของ ก.ล.ต. สามปี (2559-2561) ก็จะส่งเสริมเรื่องบริษัทภิบาลต่อไป โดยเน้นการทำให้เกิดการนำมาปฏิบัติที่เกิดผลอย่างแท้จริง (CG in substance) ด้วยการออกแนวปฏิบัติและสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับคณะกรรมการ ผู้บริหาร และผู้ถือหุ้นใหญ่ เพื่อสร้างความเข้าใจและยอมรับ จนเกิดการหลอมรวมการกำกับดูแลกิจการที่ดี และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเข้าไปในการประกอบธุรกิจของ บจ. จากที่แต่เดิมเรื่องนี้อาจจะถูกมองว่า เป็นส่วนที่บริษัทต้องทำเพิ่มเติมเป็นพิเศษ หรือแยกจากการทำธุรกิจ

เรื่องของการสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้เกิดการยอมรับและร่วมมือนี้ ก.ล.ต. ให้ความสำคัญมาก กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ ก.ล.ต. มีมา ในเรื่อง good corporate governance ก็เพื่อรักษาความเป็นธรรม ไม่ให้เกิดการเอาเปรียบผู้ลงทุน ต้องยอมรับว่าการที่ บจ. หรือผู้บริหารของ บจ. ไม่ทำตามเกณฑ์หรือแนวปฏิบัตินั้น ส่วนหนึ่งมาจากความไม่รู้ แต่ก็มีอีกส่วนที่จงใจจะหลีกเลี่ยงไม่ทำตาม ซึ่งผมก็เห็นว่าเป็นคนเพียงส่วนน้อยเท่านั้น

การทำงานของ ก.ล.ต. จึงเริ่มที่หันมาเน้นการทำงานเชิงรุกเพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรของ บจ. ให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนเองด้วย อาทิ การปรับระบบนิเวศรายงานทางการเงิน โดยเน้นการสร้าง**ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ที่มีหน้าที่จัดทำรายงานทางการเงิน**ของ บจ. ได้แก่ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) ประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน (CFO) และสมุหบัญชี ของ บจ. ที่เป็นปราการด่านแรก (first line of defense)

ที่จะทำให้รายงานทางการเงินมีความน่าเชื่อถือและมีคุณภาพ รวมถึงสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุนที่จะใช้รายงานทางการเงินประกอบการตัดสินใจลงทุนครับ

หรืออย่างเรื่องของการใช้ข้อมูลภายในที่เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจไม่ยาวนานนี้ ก.ล.ต. ก็เตรียมจะจัดสัมมนาให้แก่ ผู้บริหารของ บจ. ในเดือนมิถุนายนนี้ เกี่ยวกับมาตรการการรักษาและบริหารจัดการข้อมูลภายในที่สำคัญ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจว่า ควรจะอย่างไรเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการรั่วไหลหรือนำข้อมูลไปใช้โดยมิชอบ ไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม ซึ่งการใช้ข้อมูลภายในนอกจากจะทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้ลงทุนรายอื่นแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อสภาพการซื้อขายและความเชื่อมั่นของตลาดโดยรวม

สำหรับกรณีที่มีการปฏิบัติฝ่าฝืนกฎหมาย การมีบทลงโทษที่เหมาะสม จะเป็นกลไกสำคัญที่สร้างความเป็นธรรม สร้างความเชื่อมั่น และช่วยป้องปรามหรือยับยั้งซึ่งใจไม่ให้เกิดการกระทำผิด ในช่วงที่ผ่านมา ก็มีการตั้งคำถามกันว่า บทลงโทษผู้บริหาร บจ. ที่กระทำความผิดอย่างการใช้ข้อมูลภายใน เสียค่าปรับแล้วก็ยังคงเป็นผู้บริหารของ บจ. ได้นั้น เหมาะสมแล้วหรือไม่

เรื่องนี้ก็ต้องเรียนว่า เกณฑ์การดำเนินการในกรณีเช่นนี้ เป็นเกณฑ์ที่ถือเป็นบรรทัดฐานที่ใช้มาระยะเวลาหนึ่งแล้ว โดยให้โอกาสผู้ที่กระทำผิดครั้งแรกเข้าสู่กระบวนการเปรียบเทียบปรับ ซึ่งการเปรียบเทียบปรับนี้ ผู้กระทำผิดจะต้องยอมรับว่าได้กระทำผิดแล้วจึงจ่ายค่าปรับ ซึ่งถือเป็นการปรับทางอาญา และกระบวนการที่เกี่ยวข้องจะใช้เวลาสั้นกว่า เมื่อเทียบกับการกล่าวโทษซึ่งต้องส่งเรื่องไปยังตำรวจ อัยการ และต่อไปยังศาล เป็นอย่างมากครับ

ภายหลังจากปรับและจ่ายค่าปรับแล้ว เกณฑ์ที่ใช้มาแต่เดิมไม่ได้มีการกำหนดว่าห้ามนั่งเป็นผู้บริหาร บจ. ต่อไป ซึ่งแตกต่างจากกรณีเดียวกันแต่หากผู้กระทำผิดเป็นผู้บริหารของสถาบันการเงินที่ ก.ล.ต. กำกับดูแล ถ้าเป็นกรณีนี้ หากพบว่าทำผิด inside แล้วต้องลุกจากตำแหน่งและถูกแบนเป็นระยะเวลาหนึ่งทันที อยากรู้ก็ดี เกณฑ์การลงโทษลักษณะนี้ซึ่งถือเป็นโทษทางบริหาร (administrative sanction) กำลังอยู่ระหว่างการทบทวน โดยมีความเป็นไปได้ที่ผู้บริหาร บจ. ที่ทำผิด inside ต่อไปนี้จะต้องถูกแบนเช่นเดียวกัน ซึ่งเรื่องนี้คาดว่าจะได้ข้อสรุปอีกไม่นาน

ผมพูดเรื่องการลงโทษมาพอสมควรแล้ว ต้องขอเน้นว่า พลังขับเคลื่อนของกลุ่มผู้ลงทุนที่ออกมาแสดงจุดยืนไม่ยอมรับเรื่องผู้บริหาร บจ. กระทำผิด ในช่วงที่ผ่านมาถือเป็นปรากฏการณ์ใหม่ ซึ่งผมรู้สึกชื่นชมมาก เพราะตลาดทุนที่ดีจะต้องมีผู้ลงทุนที่เข้มแข็งแสดงจุดยืนในการรักษาสิทธิของตนเอง และไม่ยอมรับ bad corporate governance ซึ่งหากมีสิ่งนี้ ก็จะเสริมกับเรื่องการมีความตระหนักรู้ (self-awareness) ที่จะไม่ทำผิดเอง ประกอบกับการมีหลักเกณฑ์การกำกับดูแลและลงโทษผู้ทำผิดอย่างเหมาะสม

สามสิ่งนี้ควรต้องมีควบคู่กัน เพื่อให้ตลาดทุนของเรามีมาตรฐานสร้างความเชื่อมั่นและได้รับการยอมรับจาก
ทั่วโลกครับ
